

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

ANUL IX, Nr. 429

Vineri 28 iunie 1957

4 PAGINI 25 BANI

...Cînd m-aplec peste mici pupire de lemn.

De Ziua Învățătorului

Începând cu acest an, învățătorimea de pe întreg cuprînsul patriei noastre va sărbători, la 30 iunie, „Ziua Învățătorului” — prilej de trecere în revistă a succesorilor obținuți în opera de instruire și educare a tineretului generațiilor și de ridicare culturală a poporului.

„Ziua Învățătorului” va constitui un moment de acum înainte, un bilanț al muncii patriotice și de mare răspundere pe care slujitorii școlii o depun cu abnegație pentru pregătirea viitorilor cetățeni ai țării, cărora generația de astăzi le va încredința în viitor destinele patriei noastre socialiste.

Această nobilă misiune învățătorii o îndeplinesc muncind cu perseverență zi de zi, pentru a transmite elevilor temelnic cunoștințe științifice, rod al muncii și experienței generațiilor trecute, pentru a le forma deprinderi practice care să-i ajute să devină cit mai folositori patriei, pentru a le sădi dragostea față de patrie, față de trecut și glorioasă față de prezentul eroic în care se pun temelii de glorie viitorului luminat pe care tineretul se pregătește azi pe băncile școlii trebuie să-l făurească, ducînd astfel mai departe și apărînd cuferurile incantațiilor săi.

Pentru a îndeplini aceste mărețe sarcini, Partidul Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Române, ca și întregul popor au acordat școlii și slujitorilor ei un permanent și prețios sprijin.

Trecînd în revistă rezultatele muncii lor, învățătorii își vor exprima și cu ocazia acestei sărbători recunoștința față de clasele muncitoare care, prin munca ei, a creat largi posibilități pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale cadrelor didactice, recunoștința față de partid și de guvernul țării, care au dezvoltat școala noastră pe neapăsătoare învățatură marxist-leninistă, forță

ce dă învățătorilor și profesorilor orientare, încredere și optimism. Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Român a deschis noi perspective dezvoltării învățămîntului nostru, arătînd căile ce trebuie urmate în viitor pentru ridicarea nivelului de pregătire a tineretului, prin legarea mai strînsă a școlii de producție, prin îmbunătățirea muncii de instruire și educare a elevilor. Direcțiile Congresului și Hotărârile Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și ale Consiliului de Miniștri privilegiază la reorganizarea învățămîntului profesional și tehnic, la reorganizarea învățămîntului de cultură generală și la îmbunătățirea învățămîntului superior care dat un nou avînt muncii învățătorilor și profesorilor, care obțin tot mai bune rezultate în pregătirea științifică și practică a elevilor, în educarea lor în spiritul dragostei față de muncă și față de patrie și în formarea lor multilaterală.

„Ziua Învățătorului” constituie un mijloc de afirmare a hotărîrilor cadrelor didactice de a-și intensifica eforturile pentru a traduce în viață politica partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului și culturii, de a-și perfecționa metodele pedagogice, pentru a-și îndeplini astfel cu clasele sarcina încredințată — de educatori ai generației de constructori ai socialismului și comunismului.

„Ziua Învățătorului” trebuie să fie totodată un prilej de întărire a prieteniei frățești între învățătorii și profesorii români, maghiari, germani și de alte naționalități din țara noastră.

Cu prilejul sărbătorii voastre vă felicităm, dragi învățătorii și profesori, vă urdăm noi și tot mai mari succese în activitatea nobilă și plină de răspundere închinată unui scop atât de măreț — creșterea și educarea tineretului nostru viitor.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

LA MAREA SĂRBĂTOARE

Cu prilejul zilei de 30 iunie, „Ziua Învățătorului”, C.C. al S.M.I.C. adresează tuturor cadrelor didactice un fierbinte și tovarășesc salut.

Oamenii muncii din învățămînt și alături de ei, întregul popor muncitor sărbătoresc, la 30 iunie 1957, prima „Ziua Învățătorului”, din Republica Populară Română. Instituirea acestei sărbători este încă o dovadă a înaltei prețurii pe care o acordă partidul, guvernul și poporul nostru celor ce muncesc în școli, este un imbold puternic pentru obținerea unor noi și însemnate succese în domeniul învățămîntului.

În țara noastră slujitorii școlii îndeplinesc un jef nobil, pregătind noile generații de constructori ai socialismului, desfășurînd o largă muncă de culturalizare în rîndurile oamenilor muncii și aducînd o contribuție importantă la transformarea socialistă a agriculturii. Prin aceasta, educatoarele, învățătorii, profesorii și maistrii din școli participă activ la îndeplinirea operii de construire a socialismului în patria noastră liberă.

Puterea populară a creat cadrelor didactice condiții mereu mai bune de viață, precum și posibilități pentru o largă desfășurare a capacității lor creatoare atît în școală, pentru instruirea și pregătirea tineretului generațiilor, cît și în domeniul ridicării nivelului cultural al adulților. A fost îmbunătățit sistemul de salarizare a învățătorilor și profesorilor. Tinerii absolvenți intrîți în învățămînt li se acordă o indemnizație de instalare, sint sprijiniți să-și înceapă cît mai bine munca. Învățătorii de la ste primeste loturi de pămînt pentru grădini, a căror cultivare contribuie la înlesnirea traiului lor, iar cei care lucrează în condiții grele primeste o indemnizație specială. S-au creat de asemenea, pentru cadrele didactice, magazine cu vinzarea în rate. Peste 15.000 învățătorii și profesorii își petrec anual concediile de odihnă în stațiunile balneo-climaterice. Rezoluția Prezidiului Marii Adunări Naționale a reglementat problema concediului cadrelor didactice. Anual statul pune la dispoziția muncitorilor din învățămînt sute de milioane lei pentru asistența socială. Toate acestea

ca și o serie de alte măsuri menite să îmbunătățească viața celor ce muncesc în școli le-au dat posibilitatea să-și întărească eforturile în lupta pentru ridicarea nivelului activității lor didactice și obștești.

Un întreg sistem de măsuri oglindește grija partidului și guvernului de a crea cadrelor didactice largi posibilități pentru ridicarea nivelului lor ideologic-politic și pentru continuarea perfecționării a măiestriei lor pedagogice. Zeci de mii de cadre didactice au urmat diferite cursuri de pregătire ideologică și de perfecționare profesională. De asemenea, un mare număr de învățătorii, folosindu-se de înlesnirile create de stat, studiază la sejurle fără frecvență ale instituțiilor de învățămînt superior, obținînd o calificare superioară. Sindicatul Muncitorilor din Învățămînt și Cultură a pus la îndemina învățătorilor și profesorilor cărți prin bibliotecile volante și bibliotecile raionale, precum și posibilitatea de a-și procura biblioteci personale pe baza de împrumuturi acordate de C.A.R. Exercițiile didactice-științifice, inițiate anul trecut în scopul largirii orizontului general al cadrelor didactice, vor cunoaște în acest an o considerabilă extindere, urmînd să cuprindă circa 20.000 de participanți.

Răspunzînd grijii pe care le-o poartă partidul, guvernul și întregul popor muncitor, cadrele didactice se străduiesc să se ridice la înălțimea sarcinii de mare răspundere ce le-a fost încredințată, luptînd pentru o temeinică pregătire a tineretului, pentru educarea patriotică, comunistă a acestuia. Îndeplinind sarcinile trasate școlii de partid și de guvern, învățătorii și profesorii contribuie cu entuziasm la acțiunea de politehnicizare a învățămîntului, înarmînd pe elevii cu temeinice cunoștințe despre bazele științelor și ale producției moderne, cu deprinderi de a aplica în practică, în industrie și agricultură, cu

I. NISTOR
președinte al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

(Continuare în pag. 4)

ÎNVĂȚĂTORULUI

Povestea profesiei tale este simplă și totuși complicată. Noi credem că, propriu zis, nu e o profesie. Poate că e o artă care cere măiestrie, talent. Au fost vremuri cînd loar-te mulți dădeau din cap, tăgăduind: unul care trăiește toată viața între copii și-i învață să buchisească. Și-i pune să repete ce-au buchisit ca papagalii. Care e conținutul profesiei? Unde-i e prestigiu? Tinerii îi întorceau spatele și se îndreptau spre alte cariere, de prestigiu, în care se înfuleau cu oamenii în toată firea. Vechii prieteni, cînd auzeau că te-ai făcut profesor, surideau încurcați și se lepădau de tine: un ratat. Deasupra suprapune nu te ridicau deasupra doicior și a guvernantelor. Cînd riscau o părere și îndrăzneau să o susțin, erai grabnic apostrofă: „ei, profesoriule!” și erai pus la locul tău.

Cu toate acestea, cînd te-ai făcut profesor, ai simțit în sufletul tău o chemare și ai văzut în profesia ta un conținut. Nu era numai știința pe care o adevăra melodic și o pătrundeai adînc, ca un savant, dar era și altceva... Poate că nerăbdarea sculptorului care înfrîmîntă lutul ca să-i dai o formă. Cît de neasemulată îi se părea atunci profesia ta!

Deschizi ușa clasei și zeci de ochi te înfrîmîntă și... așteaptă. O clipă solemnă, pe care ai vrea s-o prelungești. Dar ochii așteaptă.

Pe unii îi cunoști, sint gata și te priveșc încrezători; alții se le-teresc, ca în a tine pe juris, cu tremur în gene; alții te ignorază, nu știu ce ai cu ei și se ascund în întunericul lor opac. A-ceștia îți ating sufletul dureros, ca o mușcare. E păcătura de a-ma-mar care sparge solemnitatea... Dar lecția începe...

Ascultușul întrebărilor își tale drum înnapoia acestor ochi care se încrumă. Caută zarea înțelegerii și cuvîntul omului. Și omul pornește să vorbească. Nu ca un copil, ci ca un om care se treacă la ochii și te trezește. Cine te vede, din afară, te crede între copii. N-au fost de față cînd măiestria ta i-a prefăcut în oameni. Sint viitorii muncitori, ingineri sau savanți, tehnicieni, medici, poezi. Fără îndoială, și cile un pierd-voră. Și nu numai unu... Acesta însă, te îndreptește. Nu se poate să nu găsești, în sînfaca acestora care rezistă, filonul. Clocănești cu băgare de seamă și cu răbdare. Știi sigur că ai să-i găsești. Îl dibuși și îi scapi. O lei de la început. Convingerea ta e că acolo, în întunericul ochilor care te priveșc urli, stă omul pe care-l cauți — măcar un om de treabă!

Cînd ai ieșit din clasă și ai în-chis ușa, auzi în urma ta larmă. Viitorul muncitor, inginer, savan-tul, poetul, doctorul... au devenit din nou copii. În fiecare an, mai

puțin copii și mai mult oameni. Căutător de oameni! Nu trăiești decît pentru aceasta. Bagl de seama, negreși, că multe din cele spuse de acești oameni sint vorbele tale. Și parcă și u-nele gesturi. Te recunoști în ele ca un părinte în ochii copilului care-i seamănă. Dar e și ceva nou: ca un mugur care se des-loaie. În acest climat de primă-vară, inima ta nu îmbătrînește niciodată. Ai găsit parcă apa vie care te ține tînăr, în cluda amă-luturii de ani ce trec peste tine.

În școala ești ca și un artist în atelierul lui. Creați în proporții, la nivelul pînă la care te ridică mușturile de oameni al căror soare ești. Cine te știe nu te-ar mai recunoaște. Ești altul.

Dacă ieși pe poarta școlii și în-tri între oamenii de seama ta, te simți scăzut și șters ca un actor care a coborît de pe scenă, în stradă. Cîteva clipe te mai mun-cește florul creației. Scîntela în-ferlegerii din ochiul unuia îți s-a părut prea slabă, vorba ta lărd auzului sau clocănești încă sub fierbințea inspirației pe care al-lăsat-o între zidurile școlii. Viața te cheamă în rîndul oamenilor de seama ta, la porțilei obișnuite. Cîteva ticuri rămîn în roșirea răs-picită a cuvintelor. În gesturi, în agitația care te cuprinde în fața unei probleme. Unii oameni de seama ta le văd numai pe a-ceștia și zîmbesc.

Erau altădată oameni răi, ca-re-ți pîndeau pasul. Oamenii cu punga greasă, care cumpărau și vindeau totul. Te credeau un smecher.

„Ce tot îmi dai d-ta că odras-la mea n-o știe pe aia sau n-o știe pe alaltă? Eu nu-mi fac co-piul confotist sau profesor. Am cu ce să-i fac o situație. Eu vreau notă și diplomă. Ce te costă să-laci, din doi, cinci sau șapte? F doar în puterea d-tale s-o faci. Știu că al copiii și necazuri”. Și

PETRE DRAGOESCU
director general al Direcției ge-nerale a învățămîntului de cul-tură generală

(Continuare în pag. 3-a)

In pag. 2-a
DISTINCȚII
cu prilejul
Zilei
învățătorului

ÎN BIBLIOTECA. Învățătorii și profesorii au astăzi la dispoziție înenumărate posibilități de a-și ridica nivelul ideologic-politic și profesional. În clișeu, tov. Ion Preda, șeful secției de învățămînt și cultură a Regiunii București, studiază în sala Bibliotecii A.R.L.U.S.

TOATĂ DRAGOSTEA ȘI PREȚUIREA NOASTRĂ

Noi, muncitorii ne-am bucurat mult aflînd de sărbătoarea învățătorilor. Ne-am bucurat pentru că știm că învățătorul de azi e un om care muncete alături de noi pentru cauza construirii socialismului în țara noastră. Și ne-am mai bucurat și pentru că fiecare dintre noi păstrează în inimă ca pe o amintire de preț, chipul învățătorului care l-a călăuzit cei dinții pași...

Și eu îmi amintesc cu pietate de bătrînul dascăl cu care am învățat cartea la școala primară din comuna Maxinu, de lângă Buzău. Cum se mai zăbătea bietul om să ne adune la școală și cît de greu îi era — căci mai marii acelor vremi se îngrijeau de chiverniseala lor, nu de crearea condițiilor pentru ca fiii oamenilor muncii să poată căpăta lumina cărții.

Astăzi, simți că îți se umple inima de bucurie cînd vezi cît de deschise cîte de libere sint căile învățării. Cînd oare fiii muncitorilor puteau urca treptele școlilor atît de înalte, cînd oare dascăli erau chemați să dăruiască bogăția cunoștințelor lor clasei muncitoare? Eu am doi băieți. Cel mai mare, Victor, e student. Celălalt, fii, Dumitru, a călcat, ca să spun așa, pe urmele mele. E mecanic de locomotivă. Drumul lui însă a fost mult mai scurt decît al meu și al altora ca mine, iar căile învățării mai înalte îi sint și pe mai departe deschise. Avem în depoul nostru ingineri și tehnicieni care au ieșit din rîndurile noastre, ale simplilor muncitori. Știu că astăzi cei ce muncesc în școala dădă cea mai mare atenție legării învățămîntului de viață, de muncă în uzine, pe ogoare, în înarmăzări pe tineri cu deprinderi practice, care le vor fi atît de necesare în producție.

Acum, sărbătorind „Ziua Învățătorului”, gîndul nostru al tuturor se îndreaptă cu dragoste către voi, dragi tovarăși care munciiți în școli. În aceste zile din preajma sărbătorii voastre am stat de vorbă despre voi cu mulți ceferiști — și din depoul nostru și din alte locuri, de-a lungul drumurilor pe unde merg cu trenul. Peste tot am aflat toată stima și toată prețuirea pentru munca voastră. Vi le transmitem acum, pe această cale, în numele meu și în numele tovarășilor mei și vă urez să dobîndiți succese tot mai mari, spre binele patriei noastre dragi.

ȘTEFAN LUNGU
Erou al Muncii Socialiste,

Grija regimului nostru pentru învățătorime este bine cunoscută. Ajunge să amintesc măsurile luate pentru îmbunătățirea situației materiale și pentru asigurarea unui nivel cultural corespunzător membrilor corpului didactic. Iar în ce privește prețuirea deosebită de care se bucură cei care-i formează pe viitorii cetățeni ai patriei noastre socialiste, stă mărturie dragostea cu care-i înconjoară întregul popor muncitor, care le încredințează tot ce e: mai scump — copiii.

O nouă dovadă de solicitudine din partea partidului, a guvernului și a poporului, pentru întreaga armată a acestor admirabili muncitori din cîmpul școlii o constituie recenta hotărîre de a sărbători ziua de 30 iunie drept Ziua Învățătorului. Așa cum îi sărbătorim în fiecare an pe mineri sau pe ceferiști, îi vom sărbători de azi înainte și pe învățătorii. Este aceasta o cinste pe deplin meritată și, în același timp, ridicarea pe o treaptă superioară a marii răspunderi care apasă pe umerii tovarășilor și colegilor noștri din școlile elementare și medii, din învățămîntul profesional și tehnic.

Noi sintem conștienți că acest eveniment de mare importanță în viața învățătorimii noastre va avea urmările așteptate, care decurg tocmai din înalta semnificație social-politică a hotărîrii amintite. Regimul nostru are nevoie de cetățeni bine prețuiți din punct de vedere profesional și ideologic, de oameni conștienți, destoinici. De buna pregătire a elevilor depind pe de o parte rezultatele muncii duse în întreprinderile industriale, în gospodăriile agricole etc., iar pe de altă parte, posibilitatea de a avea un învățămînt superior la înălțimea trebuințelor noastre actuale și viitoare.

Între școli și instituțiile de învățămînt superior există o legătură indispensabilă: unele nu se pot dezvolta în condiții satisfăcătoare dacă sint rupte de celelalte. Absolvenții noștri ai învățămîntului elementar însemnează elevii buni ai celui mediu, profesional sau tehnic și, mai departe, studenții buni ai universităților și institutelor, tot așa cum absolvenții buni ai acestora din urmă însemnează muncă rodnică în școli de cultură generală, de uzineni sau de maistri.

Personal mă găsesc în situația favorabilă de a putea aprecia această colaborare pe baza unei experiențe destul de îndelungate. I-am cunoscut pe învățătorii de țară, am putut urmări, ani de rînd, activitatea acestor modeste răspînditori ai științei de carte, ai culturii. Eu însuși am fost membru al corpului didactic din învățămîntul mediu timp de peste un sfert de veac și mi-am putut da seama de posibilitățile dobîndirii unor rezultate frumoase atunci cînd profesorul își iubeste meseria și-și dezvoltă necontenit pregătirea.

Am convingerea că învățătorii și profesorii sint pătrunși de marea importanță a misiunii lor.

În numele corpului didactic și al studenților Universității „C. I. Parhon” salut din toată inima ziua de 30 iunie 1957 și pe merituosii învățătorii și profesorii, urîndu-le noi succese în muncă, la înălțimea valorii simbolice a evenimentului pe care ei îl sărbătoresc în momentul de față.

ȘTEFAN LUNGU
Acad. prof. TORGU JORDAN

Eu, cel dintîi

Cînd m-aplec peste mici pupire de lemn,
Pe ardeziile negre prinse-n chenare.
Cîna cu mina răbdătoare
Inscriu tainicul semn
Al slovei — încă tainic pentru el —
Și-arăt degetelor de floare,
Palmelor roze de prunci
Cum se ține-un condei,
Simt cum mă-conjoară atunci
Răzbind de-aproape, de mult de departe
Glasuri și glasuri din veacuri, din veac,
Frunji nevăzute, cu mine-aplicate pe carte.

An după an, veac după veac
Grîul de aur al științei a curs
În morile vremii, în alundele ei hambare.
Uneori plătît cu a morții sudoare.
Uneori din lacăra rugului zmul,
Totdeauna cu singele inimii frămîntat.
Și iată eu, al slovei neștiut soldat,
Semnătoarul cel lărd de nume.
Din marea lumînă crescînd peste lume
Copiilor dau înțila științei
Azi, înțila brazdă, înțila cărare,
O trag cu-ascuțit de condeie
În ogorul minții fecioare.

Va-ncoaji, Va rodi
Măruntul grăunte-n tainică naștere.
Pomul înalt de cunoaștere
Cu mere scîlînd aurii
La al anilor lungi căpătîli.

De mine-uneori își va aminti
Sau poate nici-cînd
Dar eu am fost semnătoarul dintîi.
De-aceea cînd m-aplec peste abecedare,
Cînd desfac al slovei șirag
Îmi simt în mîna-o iacără arzătoare.
Torja cu lumînă crescîndă
Ce din mină-mînă trecu peste-al timpului
prag

Pînă-n palma mea aspră și mîndră.
Și-nînd murgurul aurii
Spre mînușa plîpîndă
Neînvățăta să jînă-un condei
Da, eu
Din locul cel viu
Azi, dau înțile scîntel.

LEȚIȚIA PAPU

SEMNIȚAȚII MARI

Elinște pe coridoarele cu geomuri înalte, e tihă în clasele cu băncile rămase goale. În casele agățate pe catedră, florile aduse pentru examene au început să se estivească. S-au sters de pe tablă ultimele exerciții, formule, analize gramaticale scrise cu mâinile tremurânde de emoție. E liniște vacanței care s-a așternut, puțin moleșită de sonarele arzătoare ale sfârșitului de iunie, peste școala mixtă de 7 ani nr. 15 din Ploiești, peste toate școlile din țară. S-au mai încheiat un an școlar. Clasaletă întâi vor primi la anul o nouă generație. Din clasele a VII-a a plecat un nou contingent spre școli mai înalte. E în această liniște a școlii puțin din melancolia nedefinită a cuiburilor părăsite de staturile ce și-au luat zborul.

Dar dincolo de incremențarea înșură a lucrurilor pe care nu le mai însușește mișcarea ca de argint viu a micilor stăpâni, școala palpită încă de prezența celor ce sînt cu adevărat sufletul ei: în cancelarie, cei 25 de învățători și profesori sînt adunați în ultima ședință a consiliului pedagogic din acest an.

„Deschid usa cu oarecare sfială. O clipă am impresia că sînt tar eleva venită să ceară hantă pentru lecția de geografie... Dar iluzia provocată de amintiri se spulberă curînd. Cancelaria aceasta seamănă atât de puțin cu cea în care, în copilăria mea, se judeca cu severitate de tribunalul celor mai mărunte „cîini” ale și mai mărunților „inculpați”. Acum se judecă aici alte lucruri — acelea cu adevărat esențiale pentru școala și elevii ei. Mesele sînt pline de cărți înalte în celofan, legate cu fundușe albe, roșii, roz. Sînt dăruite ce se vor împărți mine, la serbarea de sfîrșit de an, celor mai buni elevi.

Celor mai buni... Ușor de spus. Dar cine sînt cei mai buni? Acesta e obiectul judecății, pe cît de grea, pe cît de plină de satisfacții pentru pedagog! Cui să-i dai prima distincție în clasa I-a „A”, unde sînt 13 elevi numai cu nota „5”? Toți 13 vor căpăta prima distincție, hotărîște consiliul. Într-a VII-a sînt doi elevi cu aceleași note: zece de 5 și doi de 4. Care are întâietatea? În balanța judecății intră acum argumentele fetei-cărui profesor. Se cîntărește disciplina, comportarea celor doi „concuranți”, atît „onl” pe care l-au dat celor rămași în urmă, importanța obiectelor la care au cele două note de 4. Greu, greu cumpănă! Judecata profesorului trebuie să fie dreaptă, să încurajeze pentru viitor, să nu lase nici unuia sentimentul că a fost nedreptățit.

Dar orice judecată, cît de grea, a june odată la o concluzie. S-a terminat și ședința consiliului pedagogic. Pedagogii se îmbrăștie înșu cu greu. Mai sînt doar atîtea de făcut!

Comisia pentru serbarea de sfîrșit de an mai recapitulează odată programul. Să fie frumos, atractiv, de neuitat. Pe meșterul profesor Spătaru îl așteaptă cițca elevi, să pregătească împreună expoziția obiectelor lucrate în atelier. Profesorul de matematică Tonoiu și tinăru-colegă Margareta Șovulescu se sfătuiesc într-un colț în privința elevilor corecți, pentru care trebuie organizată meditația în timpul lunilor vacanței de vară. Profesora de natură M. Pelea mai are o vorbă cu tinerii naturalști despre lotul experimental. Copiii nu-și vor lăsa în părăsire experiențele alt de interesant.

Probleme, probleme... A trecut de mult de amiază, cînd ultimii învățători și profesori se îndură să părăsească școala, lăsînd liniștea să se instăpînească în voie și peste agitata

cancelarie. Doar pachetele cu cărțile ce vor fi dăruite mine au rămas, frumoase stivuite, pe masa directorului Angelescu. Și, în fușă lor, deschis la o filă pe care cereala abia uscată a consemnat cele discutate în această ultimă ședință — registrul cu procesele verbale ale consiliilor pedagogice. Acum sîntem numai noi doi în cancelarie. Eu, gazetarul poposit pentru cîteva ceasuri în școală și registrul între scoarțele cărăușii ce ajă închisă mîntura unei munci asidue, minuțioase, neobosite, pentru un țel de neasemnată frumusețe: creșterea și educarea a 300 de copii, plămîdirea a 500 de suflete tinere pentru o viață cinstită, curată, animată de idealurile scumpe ale muncii și prieteniei.

Dau înapoi filele registrului din fața mea. Fraze concise, un țel clar telegrafic. Fapte, nume de copii, „cazuri”... Dar e ceva în acest registru care respiră poezie, poezia noului care-și apare adesea, pe neașteptate, în orice domeniu al vieții noastre de azi.

Cîtesc procesul verbal al unei ședințe de acum doi ani. Ședință furtivă, stare de alarmă — cum s-a spus. Școala a fost criticată în consfățuirile cadrelor didactice din oraș, prea mulți copii rămași în urmă la învățătură, prea multe acte de indisciplină, frecvență scăzută. Trebuie făcută o cotitură. „Toute pinzelle sus!” Prima bătălie se dă împotriva răminerii în urmă la învățătură. Se lucrează la îmbunătățirea planurilor de lecții. Se dă mai multă atenție materialului didactic. Se întărește legătura dirigîntilor cu organizația de pionieri. Se cheamă și familia în ajutorul școlii.

Ce-i de făcut pentru îmbunătățirea disciplinei elevilor? Ar fi bine — este de părere colectivul didactic — să-i atragem într-o activitate interesantă, care să le ocupe cu folos timpul liber și să dezvolte în rîndurile lor spiritul de colectiv. Elevii sînt împărțiți în brigăzi și amenajează pe loc experimentul agricol, pe care se cultiva tot felul de plante — de la legume pînă la vița de vie și pomi roditori. Și a ceea ce-i un lucru bun nu numai pentru disciplină, ci și pentru studiul științelor naturale.

Dar în școală continuă să fie cițca bătălii. Și aici trebuie găsit o soluție. La ființă „cerul de trîntă” „Luptătorii” — foștii bătăuși, organizați după toate legile sportului — sînt clasificați după câștig și greutate și antrenati în concursuri pasionante, în care se încusănează spiritul de sportivitate.

E o mare bogăție de evenimente în fișele acestor simpli regiștri. Nici nu știu la ce să mă oprise. La atelierul de lăcătușerie și țîmpărie, amenajat cu mijloace proprii, unde, sub supravegherea maestrului și a profesorilor de fizică, de chimie și de matematică se împletește armonios teoria cu practica, realizîndu-se politehnizarea învățămîntului? La laboratorul modern înzestrat al cercului de rafinori-amatori, unde fîii-petrolistilor-pleoșteni învîță să valorifice petrolul, acestă mare bogăție a patriei și mîndria regiunilor lor?

Să vorbesc despre vizitarea muzeelor și expozițiilor de artă, despre mica grădînă de flori sîdită în grădina de copii care crește astfel în spiritul dragostei pentru frumos, cu un simț estetic cu grijă și din vreme cultivat? Să mă oprise asupra „cazurilor” ce au alarmat profesorii dornci și creșcut un tineret cu o morală sănătoasă? Sau să arăt că azi, la școala de 7 ani nr. 15 din Ploiești,

peste 90 la sută din elevi au note bune și foarte bune?

Nu sînt cecentele mari, ce oor fi înscrise în creșutul voluminos de istorie. Sînt fapte mărunte, dar pline de o mare semnificație. Împreună, ele alcătuiesc acea operă mare, frumoasă, pe care o înfăptuiesc în toată țara, într-un stil nou, demn de vremurile pe care le trăim, mii și mii de învățători și profesori, educatori generații de mine.

Dacă ai sta să cercetezi fiecare din modestele lor fapte, dacă ți-ai apleca urechea la grîile lor ce par unceri atât de mărunte, ai auzi în fiecare bușind inima conștiințioasă a plămîdătorilor de oameni. Cu fiecare pas, cu fiecare gest ei șlefulesc, asemenea sculpturilor ce-și desăvîrșesc creația, sufletele tinere. Sădosc în ele, cu truda de grîdinar răbdător, tot ce-i frumos și demn, tot ce-i necesar pentru a forma un om adevărat. Stîrpesec cu aceeași grijă buruienile de prinderilor rele. Nu le este indiferentă nici o manifestare, nici un gînd. Stau de veghe, cu mîntea și cu inima veșnic treze, și, prieteni cei mai apropiați dar și cei mai exigenți ai celor cărora le îndrumă pașii în viață, cresc un tineret bine pregătît, cult și harnic, cu care se mîndrește țara toată. Din faptele acestea mărunte se desprind semnificații mari.

EVA NOVAC

CELE MAI FRUMOASE FLORI.

Largi posibilități de perfecționare

A desori îi poți auzi pe învățători și profesori vorbind despre problemele pregătirii lor ideologic-politice și profesionale, despre drumul pe care l-au parcurs în anii regimului de democrație populară pentru înarmarea lor cu concepția marxist-leninistă despre lume și cu cunoașterea pedagogiei științifice, socialiste. Discuțăm mai zilele trecute cu cițva învățători și profesori din orașul Sighișoara. Cu adevărată mîndrie arătau ei multiplele posibilități ce le stău astăzi la îndemîna pentru desăvîrșirea lor ca pedagogi.

Nici nu știu ce să cîștiez mai întîi — spuneau unii dintre ei. Timp să ai și, bineînțeles, dragoste de studiu.

Și, rînd pe rînd, ei arătau cîte lucruri au învățat din literatura ideologică ce se țîpărește în volum atât de mare în întreaga țară, din numeroasele lucrări de pedagogie și metodica apărute în ultimii ani, din numeroasele publicații de specialitate ce le stău la îndemîna.

Învățămîntul de partid, cursurile de îndrumare și perfecționare profesională au dat cadrelor didactice posibilitatea să înleagă într-o lumină nouă rolul lor social, însemnătatea sarcinilor ce le-au fost încredințate și căile pe care trebuie să le folosească pentru a îndeplini aceste sarcini. S-a lăsat să se vorbească, în această privință, pe tîrvara Natalia Voiculescu, profesoară de limba romînă la școala medie nr. 2 din Sighișoara:

„În vara anului 1948 am fost chemată împreună cu alte sute de învățători și profesori la cursurile I.C.D. O lozină scrisă cu litere mari, groase, pe unul din peretii seminarului îmi atrăgea mereu atenția: „Școala în afara de politică, de viață, e o minciună, o ipocrizie”. Cele studiate la curs au făcut ca teptat, teptat acest adevăr să se sape, să se adîncească în conștiin-

ța mea. După fiecare lecție, după fiecare seminar, vedeam mai bine calea pe care trebuie să o urmez pentru a fi de mai mult folos patriei mele. Îmi dădeam seama că în munca mea de fiecare zi trebuie să mă situez mereu pe poziția interesele clasei muncitoare și că în tot ceea ce realizez trebuie să mă analizez de pe aceste poziții.

Acesta n-a fost însă decît începutul. În 1950 am urmat un curs de perfecționare de trei luni la Președinte. Minunatele peisaje ale Bucureștilor se împleteau în amînlirea mea cu eforturile continue pe care le depuneam acolo toți cursanții pentru a ne însuși învățătura marxist-leninistă, pentru a cunoaște principiile pedagogiei științifice, procedeele și metodele pe care trebuie să le folosim în predare. Am studiat atunci sînt și sute de pagini din operele lui Marx, Engels, Lenin, capitele întregi din lucrările de pedagogie și metodica, descoperînd pas cu pas greșelile vechilor noastre concepții, înarmîndu-ne cu noi puncte de vedere, cu noi convingeri.

Mai tîrziu, pe baza învățării pe care mi-o însușisem, am putut deveni, la rîndul meu, lectoră la cursurile de perfecționare organizate pe plan regional în orașul Sibiu. Aceasta a fost pentru mine un prilej de a-mi adînci în mod serios pregătirea de specialitate în domeniul limbii și literaturii, căci nu poate fi vorba de a conduce un seminar fără a stăpîni în adîncime noțiunile ce trebuie dezbătute în cadrul lui.

N-am încetat de a studia nici după încheierea cursurilor regionale, ci am continuat să învăț, oprindu-mă de data aceasta în deosebi asupra învățării lui Pavlov în legătură cu cele două sisteme de semnalizare, învățătura pe care am căutat să o aplic apoi în munca mea pentru a asigura dezvoltarea gîndirii și vorbirii elevilor, pentru a înlătura memorarea mecanică. De

asemenea, am studiat în ultimul timp unele chestiuni de teorie a literaturii, legate în special de problema tipicului în artă și de problema partinității literaturii.”

Nu numai cursurile organizate sau studiul individual dau cadrelor didactice prilej să-și ridice necontenit pregătirea, ci și numeroase alte activități din școala sau din afara ei. Printre acestea se numără consfățuirile raionale, unde pedagogii contribuie la discutarea experienței cîștigate, la elaborarea măsurilor menite să asigure noi pași înainte ai școlii, cercurile pedagogice, unde se dezbăt pe larg problemele de specialitate, colurile pedagogice din școli, activitatea comisiilor metodice, consfățuirile pentru schimb de experiență, lecțiile deschise și interesanțele organizate de către grupele școlare.

„Niciodată învățătura noastră nu a primit un ajutor atît de organizat, de variat și de multilateral ca acum, pe linia îmbunătățirii pregătirii sale ideologice și profesionale — ne spune tovarășul Nicolae Lozoncy, de la școala de 7 ani cu limba de predare maghiară din Sighișoara. Niciodată noi n-am crezut că vom fi ajutați atît de mult de organele de stat pe linia ridicării necontenite a nivelului muncii noastre. Iată de pildă, eu, în anii tineretii, colindam ca învățător dintr-un sat în altul, desprins de „domni” pentru că eram un biet învățător, suferînd din greu și urmările poliției naționale șovine a stăpînitorilor de pe atunci. În anii regimului de democrație populară am devenit alt om. Studînd în învățămîntul de partid, am reușit să-mi însușesc concepția marxist-leninistă despre lume, cea mai înaintată concepție filozofică, am reușit să-mi ridic calificarea, devenînd profesor de pedagogie și psihologie, am absolvirea cursurilor fără frecvență ale facultății de pedagogie și psihologie de pe lângă Universitatea „Bolyai” din Cluj. Astăzi, orice învățător sau profesor, de orice naționalitate ar fi, se bucură de o mare cinste, de mare atenție din partea organelor de partid și de stat. Nu mai vorbesc de bucuria pe care o simțim noi, învățătorii și profesorii maghiari, care avem posibilitatea acum, prin publicațiile și cărțile de pedagogie ce se țîpăresc în limba maghiară, să studiem diferite probleme ce ne interesează și în propria noastră limbă.”

Multe au de povestit învățătorii și profesorii din Sighișoara ca, de altfel, toți învățătorii și profesorii din țară, despre largile perspective ce li s-au deschis pentru îmbunătățirea pregătirii lor. Mărturie stau bogatele vitrine ale bibliotecilor, expozițiile de material didactic organizate la fiecare sfîrșit de an, interesanțele lucrări tratînd probleme cu caracter instructiv-educativ ce s-au prezentat în număr atît de mare la lecțiile pedagogice, la sesiunile Institutului de științe pedagogice. Toate acestea îi fac să muncescă mai bine, să pregătească mai temeinic tineretele generații ale țării.

MARIA POPESCU

INVĂȚĂTORULUI

(Urmare din pag. 1-a)

ochii lui te cîntăreau: cîi? Să nu-i fi pomenit de conștiință. „Ce e aia, cî o mîncînc?” Iar dacă rezistat, erat un încapăinat periculos și vocea lui se îngroșa: „Vom lua măsurii!” Și lua, deși aveai copil și necazuri.

Oamenii simpli te venerau. Te priveau, așteptînd cu încredere cuvîntul tău, ca pe al unui înțelept. Ei nu cereau notă și diplomă. Nu erau atît de rafinați ca să știe că acestea singure pot fi un înțeles care poate face dintr-o nulitate o valoare. Ei îți cereau să le dai minele copiilor și să-i laci oameni la locul lor. Într-o țară care să-și cîștige, prin muncă, pîinea.

Prin acestia întvedeam o altă lume — mai curată, mai cinstită, mai dreaptă. O întvedeam și o doream pentru tinerele tale creații, cărora le dădeai drumul în viață...

Acum lume a venit. Lega e este munca, iar cultura un atribut indispensabil al flectur om. Cultura constituie semnul distinc-

tiv al omului nou, singurul moștenitor al culturii lui vechi și cîitor al unei noi ere.

În această lume tu ți-ai găsit locul ce ți se cuvine și pe care-l meriți. Nici sus, nici jos, ci la nivelul sarcinilor sociale ce și s-au încredințat. Creator inspirat, tu ai răspunderea zilei de mine. Umăr la umăr cu tovarășii tăi de muncă, te alți la pragurile vieții și primești schimbările de mine. Valuri-valuri de vieți îți cer dreptul la muncă și la fericire. Ți-l cer mai întîi tie, care ai darul de a-ți preface din copii în oameni. Știm că n-ai să dai îndărăt, că n-ai să te lezezi de o atare răspundere. Mulți ochi sînt atîntîți la tine. Stai doar în primele linii ale luptei pentru un viitor mai bun. Și nu ești singur. Împrejurul tău e un popor întreg, în marș către o viață nouă. Avîntul lui te susține, iar apa vie a tinereții lălmăitoare din clasele tale îți însușește puterile.

Fii deci, așa cum vor viețile tinere cărora le ești călăuză, învățătorul nemuritor, a cărui amintire poporul o păstrează pe veci.

Dascăl luminat

Pentru că era prima și de școală cei mai mulți dintre noi venim cu șorțuri de culoarea cereului de toamnă și funde roșii la git. M-a adus mama de mină pînă în curte, căci nu fusese la grădiniță și eram cam sperios. M-am simțit stinger printre nenumărați copii grăsuți, slăbiți, brunți, blonzi sau roșcovanii, unii în hainuțe de cațifea, alții cu pantaloni cîrpiți...

Fiecare adusesse cîte ceva de acasă: unul o gutuie galbenă, urîșă, altul un măr domnesc, un al treilea o felie de pîine unsă cu marghin. Nu știu cum s-a făcut, dar eu adusesem cu mine o carte. Învățasem să silabesc și iubeam mai ales o carte cu poezii ale lui Creangă. E limpede că nu înleagăm din ea mai nimic, dar iubeam cartea aceea cu copertile galbene.

Sfios, am dat să traversez curtea și cartea mi-a alunecat de sub braț. Cineva a ris; altcineva a tras un „ut” puternic, proiectînd-o de sid. Biată mea carte devenise o jucărie în mijlocul unei gloate gălăgioase. Nici lacrimi nu mai avoam, și-mi blestemam trufia care mă îndemnase să vin cu o carte la școala din prima zi.

Deodată, în mijlocul gloatei și-a făcut loc un om înalt, cu părul negru, cu glas puternic. A culcs cartea din braț, a scuturat-o, i-a așezat la loc, cu mina unui doctor dibaci, filele rupte — și ne-a poștit în clasă.

Era învățătorul nostru... Prima lui lecție a fost despre carte, despre tîlcurile pe care le ascunde, despre respectul pe care îl datoroază oamenilor. Apoi ne-a citit o istorioară — și atunci, pentru prima dată, l-am înleș pe Creangă.

În recreație, copiii s-au apropiat de banca mea. Acolo strîlucă, parcă sub niंबul unei lumini misterioare, cartea... Acești carte care sburase cu

un ceas mai înainte printre ghetele noilor mei colegi...

Nu e de mirare că, după luni de zile, în toatul celor mai înverșinate trînte rămînea în toată clasa un loc „tabu” — dulapul cu cărți, mica noastră bibliotecă. Simbăta, la ultima oră, „domnu” împărțea cărțile, împunus pentru acasă. Era una din clipele cele mai pline de bucurie ale vieții noastre școlare. Începeam să sorbim cu neaș lîtera țîpîrită.

Întro dimineață, învățătorul nostru a venit întunecat la obrăz.

— Copii, a marit un om mare. Să aducați și voi flori căci vom merge la înmormîntare. Și apoi ne-a citit cîteva poezii de Topirceanu... Iar la înmormîntarea poetului, la care participau cele mai de seamă personalități culturale, se afla și un cîrd de copii mici, cu șorțuri cenuși și bucheșele de flori...

Cu „domnu” împreună i-am cunoscut pe Eminescu, pe Goșbu, pe Sadoveanu. Clasă lui blind, muzical, era ca un fel de cheie pentru înleșgera noastră. Și așa am început toți să iubim cartea, iar unii dintre noi să ne molipsim chiar de „morbul” scrierului...

M-am revăzut peste mulți ani cu colegii din școala primară: unul e muncitor, altul ofițer de grăniceri, un al treilea medic la Pitești. Le-a rămas însă la toți aceeași dragoste pentru carte, pentru literatură, pe care le-a sădit-o învățătorul Petre Moldreanu de la școala primară „George Asachi” din Iași.

Adeseori, cînd scriu cîteva rînduri care mă mulțumesc mai mult, îmi pare că simt, plecîndu-se asupra umărului meu, umbra amintirii acestui dascăl luminat, care a știut să modeleze sufletele fragede și dornice de lumină, învățîndu-le să iubească frumosul.

AL. POPOVICI

MOMENTE din lupta cadrelor didactice

Acum la sărbătorirea „Zilei învățătorului”, gîndurile mi se îndreaptă cu dragoste către mîile de dascăli din școli, care îndeplinesc un rol social de mare însemnătate, făurînd viitoarele generații de constructori ai socialismului și comunistului și ducînd în masă cuvîntul partidului. În același timp sărbătorirea aceasta mă duce cu mîntea în trecut la vremurile cînd învățătura era una din categoriile cele mai oprite și mai disprețuite de stăpînitori.

În acea epocă statul nu de școl și de învățători avea nevoie, ci de armată și de un aparat administrativ care să reprime masele agitate și nemulțumite. De aceea nu numai că n-a fost satisfăcută niciuna din cerințele profesorilor, dar au urmat, dimpotrivă, înnuțirea orelor de muncă, micșorarea salariului plătit cu intîrziere, arbitrar administrativ, umilintele de tot felul, nesiguranta vieții și „curbele de sacrificiu”, cu desființarea școlilor.

Toate acestea au făcut ca muncitorul din învățămînt să se întrezărească, să capele o altă conștiință.

În vara lui 1919 se tine la Iași o mare adunare de profesori, care se preface într-un congres al tuturor categoriilor de dascăli. Profesorul P. Constantinescu-Iași, care participase la congres, propune pentru prima oară sindicalizarea profesorilor, în ziarul „Socialismul” din 12 august 1919 și repetă în același ziar, în 1923, un apel adresat întregului corp didactic pentru sindicalizare. Tot în „Socialismul” cel ce semnează aceste rînduri arată, în 1924, după ce analizează situația muncitorului din învățămînt, că singura soluție și sindicalizarea întregului corp didactic, alături de toate celelalte categorii de muncitori.

În anii aceștia, Partidul Comunist din România abia înființat, dă primele îndrumări masei muncitorilor din învățămînt, dezoorientată în lupta ei de cîțva conducători demagogi și oportuniști, instrumente docile ale politicienilor de atunci.

Împreună cu profesorul P. Constantinescu-Iași, am luat legătura cu „Internationala muncitorilor din învățămînt”, care-și avea sediul la Paris (I.T.E.) și am reprezentat, la congresele de la Paris și Viena din 1925-1926, ca și la congresul din Hamburg în 1932, interesele exploataților din învățămîntul de stat din România burghez-mosierească. Rezoluțiile acestuia din urmă au apărut în organul Asociației profesorilor secundari din Craiova, „Cuvîntul școlii” nr. 4, din decembrie 1932. Era primul ecou la noi în țară al mișcării revoluționare sindicale internaționale pe linia învățămîntului.

Criza economică din 1931-33 a fost puternic resimțită de cadrele didactice din țara noastră. Ea a adus desființarea de școli și posturi, neplata salariilor, reducerea lor prin curba de sacrificiu. Mari frămîntări agitau corpul didactic. În fruntea organizațiilor profesionale se găseau însă uneltele politicienilor și ale guvernelor reacționare. Intrigile lor au dus la sfîrșirea „Federației corpului didactic”. În memorabilul congres ținut la Ateneu, în 1932. De altfel, „Federația” era destul de inactivă și improprie pentru apărarea intereselor muncitorilor din învățămînt, însă afirma ideea solidarității corpului didactic.

În aceste împrejurări începe lupta pentru a organiza pe baze noi mișcarea cadrelor didactice de toate gradele. Publicația „Cuvîntul școlii”, organul secției din Craiova a Asociației profesorilor secundari, pornește o campanie în întreaga țară și, în nr. 8-10, din 1933, publică un studiu

restrîns „Ce este organizarea sindicală?”, reprodus și în „Gazeta Hunedoreșilor” (nr. 16, același an). Se vedea limpede — cu toate că termenul se evita — că e vorba de o organizație pe baza luptei de clasă. Alături de secția din Craiova se găsesc principalele secții din țară — din Iași, Cluj, Galați etc.

În Congresul ținut în 1933, delegații profesorilor din întreaga țară, avînd și adevizii din partea învățătorilor, votează pentru rezoluția sindicalizării. Dar elementele trădătoare reușesc să adauge în rezoluție, în ultimul moment, pe lângă cuvîntul „sindical”, calificativul „național profesional”. Împotriva celor afirmate în conținutul discursurilor majorității vorbitorilor.

Comisia aleasă pentru realizarea acestei rezoluții și alcătuită unui statut sindical a fost sabotată de reacționarii din conducerea Asociației și n-a putut lucra. „Cuvîntul școlii” din martie 1934 scria în nr. 11: „Adversarii au reușit pe altă cale să întrezărească corpului didactic. Cît timp se vor putea bucura oare de această victorie?”

Secția din Craiova prezentase un proiect de statut, publicat în organul ei și reprodus și în nr. 1 al Buletinului Asociației încă în aprilie 1933. Primul articol al proiectului de statut vorbea de înființarea în București a „Uniunii sindicatelor corpului didactic din România”. În articolul 2 se arăta că „scopul Uniunii este de a apăra interesele profesionale ale membrilor de toate gradele de învățămînt, în unire și cu alte organizații similare de salariați, pe bază de luptă împotriva aceluia care dăror interese contrarii lovesc pe cei ce muncesc în învățămîntul de stat sau particular, fără deosebire de sex, idee politică sau religioasă, naționalitate etc.”. Se cerea astfel unirea tuturor salariaților din învățămînt, începînd cu toată mișcarea sindicală din țară, pe baza luptei de clasă — care nu putea să fie numită pe față. Într-un asemenea proiect.

Un alt proiect a fost prezentat de Asociația profesorilor din Iași. În expunerea de motive a acestuia se afirma, ce-i drept, că „arma de luptă a celor ce-și apără munca lor este sindicatul”, dar după multe confuzii și vorbe inutile, se ajungea la concluzia că „noi devenim de fapt apărătorii lacomi ce nu crăuau deloc pe salariați.”

În asemenea condiții, reacționarii din conducerea Asociației generale din București și-au mobilizat toate elementele și, în congresul din toamna lui 1934, ținut la București, au prezentat drept statut de sindicalizare un statut corporatist tipic fascist. În momentul votării se găseau prea puțini delegați veniți din provincie. S-a votat prin ridicare de mîini. Bineînțeles, am fost împotriva acestui statut. În sală s-a făcut liniște. Președintele, cu cea mai „blindă” voce, m-a întrebant „prieteneste” dacă nu voiesc să renunț la această opoziție. Am răspuns, cu mina ridicată.

— N-ar fi de loc drept. Votul acesta reprezintă încă multe voturi, din afara acestei săli, care sînt împotriva corporatismului și cred că, mai curînd decît socotii, veți fi siliți și dumneavoastră să țineți seama de acest fapt.

Stăpînitorii de atunci au fost siliți în adevăr. Să țină seama de voința poporului. S-au dus pentru totdeauna vremurile în care la cirma țării se aflau capitaliștii și moșierii.

În țara noastră nouă de azi rolul social al învățătorului a crescut nemăsurat. Alături de întregul popor muncitor, dascălii școlilor noastre participă cu în-sufletea la marea operă de construire a socialismului, iar munca lor se bucură de o prețuire înaltă, pe drept meritată.

MIHAIL CRUCEANU

ÎN MILOCUL CELOR MICI. Tov. Maria Mălăcic, educatoare, la grădinița de copii a întreprinderii „Pavel Todeanu” în țîpărie pe toți să minăscă pîinea.

Scrisoare de pe Someș

Statul în care muncesc ca învățător are 132 de case și este așezat în extremitatea cea mai de nord a țării. La adăpostul pădurilor, pe malul Someșului. Lucrez aici fără intreruperi din anul 1925. Pentru mine, „Ziua învățătorului” are și o semnificație personală; încheie 32 de ani de activitate în învățămînt.

Anii au trecut repede, așa zice pe neobservate, dar, cu toate că cel mai apropiat oraș este la o distanță de 50 de km, n-am simțit niciodată neliniștea izolării. Pentru colegii mei mai tineri și mai ales pentru cei care se pregătesc să devină învățători ar fi poate util să știe că satele pot fi tot atît de bogate în evenimente ca și cel mai modern oraș.

Elevii mei de astăzi sînt copiii foștilor mei elevi din anii începutului carierei. Nu rareori recunosc

realizării în această privință, locul care ni s-a atribuit în noua societate, la construirea căreia ne dăm și noi contribuția. Este un loc dintre cele mai de cinste, de care noi sîntem mîndri. Umilirii la care eram supuși de regimul burghez-mosierească care ne socotea „o povară pentru bugetul statului” — i-a luat locul o înaltă prețuire. „Ziua învățătorului” pe care veste încă învățătorii peste cîteva zile veste încă un prilej de cinstire a muncii noastre.

Aștept cu emoție, cu bucurie această zi — și alături de mine o așteaptă cu aceeași bucurie toți locuitorii satului, cu ajutorul cărora se construiesc acum cea de a 133-a casă din sat — casa învățătorului.

VASILE FOLTȘ IONESCU
învățător în satul Aciuna, raionul Someșu Mare

Noi perspective

A păruță în aceste zile de încheiere a anului școlar, când absolvenții cel mai bun al școlilor medii își îndreaptă pașii spre porțile facultăților. Hotărârea cu privire la îmbunătățirea învățământului superior a fost primită cu deosebire însușire. Prevederile Hotărârii C. C. al P. M. R. și a Consiliului de Miniștri al R. P. R. au fost studiate cu aceeași atenție de cadrele didactice și studenții instituțiilor de învățământ superior, ca și de elevii ce vor intra mine în aceste instituții și de cadrele didactice care li pregătesc.

Dezbatut pe larg cu reprezentanții de frunte ai corpului didactic universitar și președinții asociațiilor studențesce, proiectul inițial al Hotărârii a fost îmbogățit cu noi propuneri care sintetizează experiența unor cadre de înaltă calificare, câștigată în deceniul de muncă devotată pentru instruirea tineretului, cu deosebire în anii regimului de democrație populară.

Trecând în revistă succesele învățământului superior din țara noastră în anul orânduirii populare, Hotărârea partidului și guvernului trasează obiectivele principale pentru dezvoltarea lui pe viitor. În vederea realizării unei legături tot mai stricte cu industria, transporturile, agricultura, comerțul și sectorul social-cultural, sînt elaborate o serie întreagă de măsuri practice. Ele se referă în special la lărgirea profilului specialităților din învățământul superior, la întărirea bazei materiale necesare practicei, la legătura cu întreprinderile și unitățile agricole etc.

Pentru necesitățile învățământului de cultură generală și generalizarea învățământului de șapte ani, Hotărârea prevede ca începînd din anul universitar 1957-58 să se înscrie în nomenclatorul de specialități din sectorul care pregătește cadre didactice specializări care să includă o specialitate principală și una secundară, absolvenții cu dubla specialitate avînd dreptul să predea în clasele V-XI specialitatea principală și în clasele V-VII pe cea secundară.

În vederea realizării învățământului politehnic în școala de cultură generală, la facultățile în care se pregătesc cadre didactice se vor extinde lucrările practice, orele de ateliere și de teren, vizitele în întreprinderi și în gospodăriile de stat, S.M.T.-uri etc., pentru a se asigura însușirea cunoștințelor practice și formarea deprinderilor de lucru în producție ale viitorilor profesori.

Prin Hotărâre se iau măsuri însemnate și pentru îmbunătățirea practicei pedagogice a studenților. Astfel, Ministerul învățământului și Culturii va iniția în instituțiile de învățământ superior cabinetele pedagogice, va stabili școli de bază pentru practica pedagogică a studenților etc.

Sarcini însemnate revin învățământului mediu în privința predării limbilor moderne. „Avînd în vedere că limbile moderne se studiază temeinic în învățământul de cultură generală, — arată Hotărârea, — studiul lor va fi facultativ în învățământul superior începînd din anul școlar 1957-58”. În aceste condiții, este împiedicată școala medie trebuie să înarmeze temeinic pe absolvenții săi cu cunoașterea limbilor moderne de largă circulație.

După ce expune pe larg sarcinile în domeniul îmbunătățirii predării științelor sociale, Hotărârea arată măsurile ce trebuie luate pentru îmbunătățirea compoziției sociale a studenților. Printre altele, se stabilește ca întreprinderile socialiste și comitetele executive ale staturilor populare să acorde, pe bază de concurs, burse pentru liii de muncitori și de țărani muncitori pe toată durata studiilor. De asemenea, pentru liii de muncitori elevi în ultimele două clase ale școlilor medii se vor organiza de către întreprinderi și în centrele raionale și regionale cursuri de pregătire în vederea prezentării la concursurile de admitere în învățământul superior. În același timp, Hotărârea prevede luarea de măsuri pentru îmbunătățirea compoziției sociale a elevilor din școlile medii, în special în clasele VIII-XI, precum și în școlile profesionale și tehnice.

Tot atât de mult interes prezintă și prevederile cu privire la îmbunătățirea activității educative în rîndul studenților, la ridicarea calificării cadrelor didactice și îmbunătățirea condițiilor lor de muncă și de trai, la îmbunătățirea bazei materiale, a activității administrative și a conducerii instituțiilor de învățământ superior a elevilor din școlile medii, în special în clasele VIII-XI, precum și în școlile profesionale și tehnice.

Folosindu-se tradițiile progresiste ale școlii noastre și experiența cea mai înaltă în domeniul organizării învățământului superior, punîndu-se accentul pe o înaltă calificare și pe o strînsă legătură cu producția, prin Hotărârea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățământului superior se consolidează rezultatele reformei învățământului din 1948 și se deschid noi perspective dezvoltării culturii socialiste din patria noastră.

EDUCAREA educatorilor

„Intellectualitatea este educatoarea poporului” — scrie „Jenminjibao”, organul Partidului Comunist Chinez, într-un articol de fond publicat recent. Ziarul se ocupă pe larg de munca educativă desfășurată în rîndurile intelectualității. Cel care educă poporul, arată „Jenminjibao”, trebuie să fie în primul rînd el însuși educat. Societatea chineză s-a schimbat și se dezvoltă cu repeziune. Dacă intelectualitatea nu va renunța la concepțiile vechi și nu va studia noul, ea se va rupe de masa poporului. În asemenea condiții, nici nu mai poate fi vorba pentru un intelectual de a fi învățător al poporului. Inteligibilitatea însăși, vorbind despre marea el majoritate, a și înțeles aceasta. Cel care scotocesc că intelectualul nu are nevoie de educație nu numai că sînt într-un număr extrem de mic, dar nici nu se pot baza pe asentimentul majorității.

Inteligibilitatea, în rîndul căroră educatorii ocupă un loc de frunte, se bucură de atenția permanentă a partidului și guvernului Republicii Populare Chineze. În întreaga Chină se desfășoară o politică perseverentă de unire a intelectualității, de educare și reeducare a ei, de atragere a intelectualilor în opera de construire a socialismului. Paralel cu această acțiune se desfășoară o muncă intensă de pregătire a unei noi intelectualități din care o mare parte provine din clasa muncitoare.

Ce trebuie să studieze intelectualii? Bineînțeles, ei pot studia foarte multe lucruri, scrie „Jenminjibao”, dar nu se pot lipsi de studiarea marxism-leninismului, deoarece marxism-leninismul este concepția cea mai justă asupra lumii și cea mai bună metodologie. Numai studiind lucrurile și rezolvînd problemele de pe pozițiile, din punctul de vedere și cu ajutorul metodei marxism-leninismului, pot fi evitate greșelile, pot fi înlăturate din ideologie influențele capitalismului, ale individualismului și idealizmului. În rîndurile celor care studiază marxism-leninismul trebuie să intre atît intelectualii membri de partid, cît și cei din afara partidului. Inteligibilități fără partid pot fi pe deplin marxiste. Lu Sin, fruntaș al noul mișcări culturale din China, este un marxist fără partid. De aici se vede că intelectualii tre-

bule nu numai să studieze marxism-leninismul, ci pot și să-l însușească foarte bine. Mai mult decît alt, datorită faptului că marxism-leninismul este sufletul vieții sociale a Chinei, ideologia conducătoare a vieții statului chinez, intelectualii, ca cetățeni ai statului, sînt zilnic influențați de marxism-leninism. Justețea marxism-leninismului capătă confirmare în fiecare zi. De aceea intelectualii, dacă doresc să respecte adevărul obiectiv, se apropie în mod inevitabil de marxism-leninism și îl acceptă.

Firește, educarea intelectualității, însușirea de către aceasta a marxism-leninismului poate fi realizată numai pe baza propriului ei consimțămînt. Așa numita reeducare a intelectualii nu poate fi decît o autoreducare. Sarcina pe care și-a pus-o în față Partidul Comunist Chinez a fost ca, în condițiile existenței acestei dorinți a oamenilor, să le acorde un ajutor efectiv, să-i sprijine în studierea marxism-leninismului, în realizarea acestei autoreducări.

Marxism-leninismul se dezvoltă necontenit și de aceea învățătura trebuie să fie legată de realitate. Cel care studiază trebuie să fie în același timp elev și învățător, să învețe, să muncească practic, din nou să învețe și din nou să muncească practic.

Toate organizațiile locale de partid din R.P. Chineză au primit sarcina de a crea în mod efectiv condiții favorabile pentru studierea marxism-leninismului de către intelectualii. În prezent, comitetele locale ale Partidului Comunist Chinez au elaborat, în conformitate cu principiile voluntariatului și legăturii cu specialitatea intelectualilor, o serie de programe de studiu al bazei marxism-leninismului, folosind forme de învățătura cum sînt studiul individual, universitățile sețale, școlile fără frecvență, discuțiile științifice, conferințele, grupele de studiu etc., sprijinind astfel inteligența în studierea teoriei.

Partidele democratice din China acordă și ele multă atenție autoreducării maselor de intelectuali cu care sînt legate, ajutîndu-le să-și însușească marxism-leninismul. Comitetele pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

Comitetul pe întreaga Chină al Consiliului politic consultativ a creat o academie socialistă. Comitetele locale ale consiliului politic consultativ și organizațiile populare cărora le revine sarcina educării intelectualilor se ocupă temeinic de antrenarea acestora în studierea marxism-leninismului și în participarea la viața obștească și la munca practică.

„Dacă vom lua o poziție activă, sinceră și plină de tact, — scrie ziarul „Jenminjibao”, — vom putea cu siguranță să ajutăm cîtorva milioane de intelectuali din întreaga țară să îndeplinească, în actuala perioadă de mărte transformărilor istorice, sarcina nobilă a autoreducării, a autoreducării”.

O tînră învățătoare din China Nouă.

DIN VIAȚA PEDAGOGILOR LUMII

● Munca învățătorilor din țările de democrație populară este cinstită de întreg poporul. În R. P. Bulgaria, în R. P. Polonia, în R. Cehoslovacă sînt organizate anual „Zile ale învățătorilor” în cadrul cărora oamenii muncii sărbătorește pe educatorii tinerelor generații.

● Viața pedagogilor italiani devine din ce în ce mai grea. În Sicilia, de pildă, sînt 15.000 de profesori șomeri, iar salariul celor care au de lucru poate asigura doar existența cea mai jalnică. Chiar dacă învățătorii n-ar trebui să dea 40-50% din salariu pentru locuință și servicii comunale, fiind nevoiți să lucreze în condiții de sărăcie, să-și asigure din salariu o viață normală pentru familia lor.

● Membrii Asociației profesorilor universitari

din Zagreb, R.P.F. Iugoslavia, au adoptat o rezoluție prin care cer să se interzică experimentele cu arme nucleare. „Dacă inițiatorii actualilor explozii, — spune rezoluția, — nu se gîndesc la răspunderea ce o au față de viitoarele generații, ei trebuie să fie forțați de către întreaga opinie publică și în primul rînd de către oamenii de știință angajați în cercetări științifice nucleare să înceteze toate experimentele cu arme de distrugere în masă. Rezoluția asemănătoare au mai fost adoptate și de lucrătorii altor instituții de știință și cultură din R.P.F. Iugoslavia.

● Reprezentanții Sindicatului Învățământului și Educației din R. D. Germania, împreună cu alți 1150 de activiști sindicali din R. D. Germană și 150 de activiști din R. D. Germană s-au întrunit de curînd la Leipzig într-o conferință în centrul căreia a stat problema reunificării Germaniei. Hotărârea adoptată în cadrul acestei conferințe cu privire la drumul și obiectivele clasei muncitoare germane conține alături de sarcinile generale ale luptei pentru o Germanie unită, democratică și iubitoare de pace, revendicări însemnate cu privire la școala, drepturile tineretului și la învățătura și condițiile de muncă ale cadrelor didactice din Germania occidentală.

REZULTATELE unei „filozofii”

Se știe că teoreticienii reacționari americani au împărțit poporul într-o „minoritate creatoare” și în „masa sterilă” a celor ce trebuie instruiți numai citere masinismul. Aceasta a avut drept urmare faptul că disprețuitor față de cultura și față de purtătorii ei — corpul educatorilor — a crescut vertiginos. Rezultatele „filozofiei” pe care stăpîniții monopolizatori de azi au preluat-o de la stăpîniții sclavilor de ieri au decurs de aci în mod logic. Educatorii americani, învățătorii școlilor de rînd sînt plătiți infim mai

slab decît un muncitor mijlociu. „Remunerația învățătorilor este — după cum scria nu de mult publicistul american Robert Little — o pată rușinoasă pentru națiune”. „Michigan este un stat bogat, adaugă el, dar plătește învățătorilor 400 dolari pe an, deci mai puțin decît unui gunoier”. În 30 de state salariul unui învățător este mai inferior salariului pe care-l primește o femeie de serviciu. Din această cauză, învățătorii sînt nevoiți să se ocupe de negustorie ambulată, să facă negoț de perii etc.

Firește, din aceste motive există o lipsă acută de instituții. Un institutor din 9 se recrutează din țineri fără diplomă de educador. Aproximativ 1/2 din numărul lor primesc salarii sub minimul necesar. Din această cauză, 1/3 din numărul copiilor de vîrstă școlară rămîne în afara învățământului elementar. În timp ce copiii capitaliștilor frecventează clase dotate cu un buget anual de cîte 60 dolari (cum sînt, de pildă, în școlile confesionale catolice), copiii muncitorilor trebuie să frecventeze clase care au în totul 100 dolari buget anual. Statul și Camera Reprezentanților, ca și municipalitățile diferitelor orașe nu aloacă mai mult de 55-60 dolari anual pe cap de elev. Iar școlile „grupurilor minoritare” (ale negrilor) nu au, bineînțeles, nici măcar atîta.

E bine să amintim în treacă că, dacă S.U.A. au prevăzută din venitul național doar 3% pentru învățămînt, Uniunea Sovietică aloacă în același scop 8% (după cum o subliniază însuși americanii).

Să mai vorbim despre lipsa acută din școlile americane a manualelor, a săliilor de clasă? Să mai amintim despre săliile în care un învățător e nevoit să țină cursuri pentru un număr de cîte 60-70 de elevi? Să mai vorbim despre problema gravă a părăsirii învățămîntului de către cei mai buni studenți? În cinci ani de zile (1941-1945), peste 350.000 de învățători au fost nevoiți să-și caute alte profesii, mai remuneratoare. În această perioadă de timp, după cum spune revista „News Week”, lipseau instituții pentru zeci de mii de clase.

Sînt rezultate pe care „filozofii” faimosului mod de viață american le trec sub tăcere. Faptele, însă, vorbesc singure.

OSCAR JIANU

Gazeta Învățămîntului

COLEGIUL REDACȚIONAL: Maria Banuș, Petre Drăgoescu, Ion Drăgu, Emilia Mănac, Ludovic Nagy, Ion Nistor, N. Sipoș.

S u f i x...

„Lucrurile se petrecuseră cu oare zecile în urmă. Vilegiatură din sanatorii și case de odihnă pormiseră la plimbare pe colinele de pe malul mării. Doi dintre ei rămăseseră în urmă, o colțară într-o parte și în curînd se pomăniră într-o trecătoare îngustă deasupra căreia se înălța mîndră o stîncă înaltă...”

„Drept vorbind stîncă n-avea nici un motiu deosebit să fie mîndră, căci n-avea pe ea nici țără și nici oareală podobați natural. Și chiar dacă natura ar fi vrut să-i dăruie ceva din bogățiile ei, n-ar fi avut loc s-o facă, deoarece întregul masiv de piatră era plin cu diferite inscripții multicolore și inimă străpunsă de săgeata lui Amor.”

„Eroii noștri se opriră, își ridicară nasurile în sus și priviră plini de curiozitate mărturisirea verii de el.”

„Uimitor! — spuse unul din ei. — Intr-adevăr uimitor! — răspunse celălalt. Cum o fi reușit fiadul asta să se cațare în vîrfurile stîncii?”

„Dragostea poate înălța pe om și mai sus. Pe mine mă miră altceva. Cum de n-a știut acest tînră că înalte de „K” trebuie să pună virgulă? Nu se poate scrie așa. — Dumneata ești profesor? — Ești foarte perspicace... — Profesor de limba rusă? — Nici de data aceasta nu te contrazic. — Un profesor poate fi recunoscut la orice lungitudine și latitudine. Mai ales unul sovietic... Atenție! — striga el doadă și își apucă de mină interlocutorul. Sînt

foarte multe pietre și gropi pe aici, urme ale unei activități vulcanice... — Ah! Și dumneata ești de-a noastră. Profesor de geografie! — De unde știi? — Am ghicit...”

„Făcînd cunoștință: profesorul de limba rusă Pavel Grigorievici și profesorul de geografie Ivan Kuzmici. Unul se recrea la casa de odihnă „Izvoarele limpezi”, iar celălalt își refăcea forțele la „Soarele de munte”. Pe loc stabiliră că ambele case de odihnă sînt la înălțime, alit în sens propriu cît și figurat.”

„Curînd se împrieteniră. Le făcuseră plăcere să glănuiească la rîd. Pentru pastuneaua lui față de gramatică, profesorul de geografie își porecli noul prieten SUFFIX. Iar acesta, răspunzînd pe loc, îi dădu porecla de GIBRAL-TAR.”

„Din prima zi cînd se întâlniră pe plajă, Suffix îi spuse lui Gibraltar: — Uite ce e, tîner, am venit aici să ne odîhnim, să ne bronșăm, să ne scaldăm, să ne plîmbăm, să cîntăm și să spunem anecdote. Despre școala, nici un cuvînt, prietene, nici un sunet. — Dacă-i odihnă, odihnă să fie! — Așa cum spunea în mod just, în ultima lui compoziție, Kolea Bereozov: „Cine știe să muncească bine, știe să se odînească bine”. — Cine este acest nou clasic? — Este un elev foarte talentat din clasa c-IX-a. „B”. Dacă ai ști... — Oprește-te, răufăcătorule! Nu vreau să știu nimic despre elevul dumitale talentat. Dacă-i odihnă, odihnă să fie!”

— Sînt de acord cu autovorbitorul... — Ha-ha-ha... Nu pot să-mi aduc amînte fără să rîd. Față de perete din școala noastră a fost o carcatură grozavă despre asemenea autovorbitori... — Aînște, Gibraltar! Nu vreau să aud despre nicio carcatură. Dacă-i odihnă, odihnă să fie! — Așa stătînd de vorbă îndelung în fiecare zi. Din timp în timp, cite unul din ei lansa lozinci „Dacă-i odihnă, odihnă să fie”. Și tot

— Vezi dumneata, eu pregătesc o lucrare pe tema „Mările și oceanele” și încerc să demonstrez... — Că trebuie să ne odîhnim și să nu ne gîndim la nicio temă. — Just. Să ne confundăm.

Se confundară. În curînd capetele lor apărură deasupra apei și capul lui Suffix enunță: — Minunat lucru este marea... bătrîna mea prietenă marea... Dacă ai ști ce frumos a recitat la serbarea de absolvire eleva mea Nina Karpovici... — Ascultă, prietene. Parcă ne odîhnem... — Just. Să ne confundăm.

Se confundară. De data aceasta începu să vorbească capul lui Gibraltar. — Dacă stai să te gîndești, toate vechile geografii sînt depășite. Nu mai mări cite au apărut: Timleinskaiia, Kahovskaiia, Kuibisevskaiia... Se confundară iar, apoi țoșiră pe mal. Sîntă într-un picior, bucurîndu-se de viață.

— Minunat! — proclamă Suffix. — Splendid! — răspunse Gibraltar. Se așezară pe o plajă și începură să se îmbrănce. În depărtare, acolo unde marea se contopea cu cerul, se aprinseră focurile purpurii ale amurgului.

— Anul acesta stațiunea noastră bălneară a cîștigat întrecerea la apusuri — spuse visător Suffix. — Nu sîntem în coadă nici în privința răsăriturilor. — În curînd va răsări luna, vor apare stelele...

...și Gibraltar